

STRESZCZENIE

Muzyka kameralna jest gatunkiem, który wielu osobom nie kojarzy się z Richardem Strausssem. W programach koncertów najczęściej uwagi poświęca się muzyce symfonicznej i operze Straussa, a muzyka kameralna (szczególnie jej instrumentalna odmiana), która stanowi spory dorobek twórczy mistrza pozostaje gdzieś z boku. W znacznym stopniu ograniczona jest także dostępność nagrań. Bogactwo tej muzyki nasuwa pytanie o atrakcyjność wykonawczą w XXI wieku. Wszelkie zdobycze kompozytora obecne i cenione w muzyce symfonicznej, można przecież odnaleźć również w muzyce kameralnej, o czym często się zapomina.

W pracy doktorskiej autorka skupia się na wybranych przez siebie dziełach kameralnych kompozytora, wykazuje niezwykle wysoki kunszt artystyczny, dowodząc tym samym dlaczego powinno się je wykonywać. Przede wszystkim jednak analizuje przypadki potraktowania w sposób orkiestrowy partii fortepianu i innych instrumentów sugerując sposób wykonania w następujących kompozycjach: Kwartet fortepianowy op. 13 c-moll, Sonata na skrzypce i fortepian Es-dur op. 18 oraz 5 Małych Pieśni op. 69. Utwory te stanowią odzwierciedlenie rosnącego zainteresowania myśleniem symfonicznym u Straussa antycypując jego późniejszy styl orkiestracji oraz ekspresję w wykorzystaniu różnych barw. Analityczny opis każdej części Kwartetu i Sonaty oraz pieśni pokazuje strukturę i treść tych utworów oraz stanowi podstawę do badania efektów orkiestrowych, zwłaszcza w partii fortepianu.

Na opis dzieła artystycznego składają się również rozdziały dotyczące: politycznego i społecznego tła epoki, w której tworzył Richard Strauss, muzyczno-stylistycznych wpływów na wybrane dzieła, analizy wybranych utworów kameralnych z XX wieku pod względem ewolucji stylu kompozytorów i języka tonalnego oraz porównanie ich ze stylem kompozytorskim Straussa. Na koniec autorka porusza problematykę wykonawczą utworów kameralnych Richarda Straussa w dobie XXI wieku.